

V.l.n.r. Wybe Kuitert, Jan van den Brandhof, Jaap van Zetten en Theo Borst.

Stichting Arboridata bouwt aan database voor plantencollecties

Stichting wil praktische en wetenschappelijke kennis van kwekers, collectiehouders, plantenverzamelingen en arboreta vastleggen voor nakomende generaties

Ondanks bezuinigingen kent Nederland nog steeds een groot aantal bijzondere plantenverzamelingen en arboreta. Een belangrijke uitdaging voor deze tuinen is het goed vastleggen van hun collecties. De nieuw opgerichte stichting Arboridata wil het gebruik van een database bevorderen die plantencollecties heel precies kan vastleggen.

Auteur: Hein van Iersel

Het is geen alledaags gezelschap dat mij ontvangt in Hemmen, waar een van de bestuursleden, Jan van den Brandhof, woont. Er zijn grote onderlinge verschillen, maar ze hebben gemeen dat ze alle vier gek van planten zijn, serieus gek zelfs. Van den Brandhof bijvoorbeeld is werkzaam bij Naktuinbouw, maar is daarnaast ook beheerder van de kasteeltuin van Hemmen en is daarenboven – in één moeite door – ook

nog eens houder van de nationale Trillium-, Veratrum-, Tilia- én Hibiscus-collecties. Professor Wybe Kuitert, die fungeert als voorzitter van de stichting, is de meest internationale van het gezelschap. Hij woont en werkt een groot deel van het jaar in Zuid-Korea, waar hij doceert aan een universiteit. Zijn specialisme is de Japanse kers, waarover hij het standaardwerk 'Japanese flowering cherries' geschreven heeft. Ook

nummer drie en vier van het gezelschap hebben iets met groen. Penningmeester van de stichting Jaap van Zetten heeft een handelskwekerij, Zet-Plant in Opheusden, en secretaris Theo Borst heeft een groen adviesburo, Green-Point.

Het vialt heeft de stichting Arboridata opgericht. Deze stichting promoot het gebruik van de database Atlantis voor gebruik in

plantencollecties en arboreta. Dit database-programma heeft eigenlijk zijn oorsprong in de museumwereld, maar werd ook al eerder gebruikt voor plantencollecties.

Het lijkt zo makkelijk om een plantencollectie te beschrijven, maar niets is minder waar, volgens het viertal. Een werkelijk wetenschappelijke beschrijving gaat veel verder dan alleen de wetenschappelijke naam, aangevuld met zaken als omvang of plantdatum.

Volgens de heren zou een goede database alle informatie over een plant moeten bevatten, variërend van zwaar wetenschappelijke tot folkloristische of zelfs anekdotische informatie. In het systeem wordt allerlei kennis ingevoerd, ook foto's en zelfs de precieze plek waar de plant of boom staat. Voor tuinen die liever niet al te veel prijsgeven, komt er een eenvoudige mogelijkheid

om alle gegevens wel op te slaan, maar waarbij niet alles voor iedereen toegankelijk is. De beschrijving in de database zou daarbij zo goed moeten zijn, dat ook een leek precies begrijpt waar het over gaat.

Het vullen van de database is specialistisch werk wat door een professional gedaan moet worden. Daarom kost het relatief veel geld om een collectie te inventariseren. De stichting is daarom op zoek naar fondsen en sponsors om dit alles te bekostigen.

Kennislek

Jan van den Brandhof hierover: "Bij botanische tuinen is vaak een overvloed aan kennis over hun collecties, maar die informatie wordt meestal niet opgeslagen en verdwijnt dan met de pensionering, het overlijden of het vertrek van die ene medewerker. Het systematisch opslaan

van alle info in een database kan voorkomen dat kennis verloren gaat."

De stichting is van start gegaan met het beheer van de volgende collecties:

de collectie Japanse kers op De Keukenhof in Lisse, het Nationaal Lindearboretum in Winterswijk, een collectie Japanse tuinplanten in De Oranjerie in Den Helder en de vier Nederlandse plantencollecties die Jan van den Brandhof onder zijn hoede heeft: Tilia, Trillium, Veratrum en Hibiscus.

De kennis van planten is een belangrijk cultuurgood, maar is ook belangrijk voor de economie en natuurlijk voor de natuur. 'Weten wat je hebt' is daarom een belangrijke leus. En ook: 'Elke plant is anders'. Want collecties zeldzame planten zijn ook belangrijke genetische bronnen en zijn daarmee belangrijk voor het beheer en behoud van de biodiversiteit.

Als ik met het stichtingsbestuur praat over de doelstelling, komen er al gauw ook andere motieven om de hoek kijken dan het strikt wetenschappelijk vastleggen van collecties. Met het oog op komende klimaatveranderingen is het belangrijk om te weten hoe planten zich gedragen. Daarvoor zijn databases nodig. Dit geldt ook voor zaken als biodiversiteit en de nutswaarde van planten. Veel planten hebben een bepaalde economische waarde, maar de kennis daarover is vaak vergeten of weggezaakt. Ook hiervoor zou de database uitkomst moeten bieden. De stichting heeft jammer genoeg nog geen eigen website, hoewel dit tot de toekomstplannen behoort. Contact leggen kan via: janvdb@xs4all.nl

